

Udarbejdet i henhold til Arbejdstilsynets bekendtgørelse nr. 292 af 26. april 2001 med senere ændringer

ARBEJDSPLADSBRUGSANVISNING

jerntrichlorid

PUNKT 0: Interne forhold

Brugssted

Laboratorier LPJ

Anvendelser for stoffet eller blandingen

Laboratorier

Intern kontaktperson

Inger Bro Mogensen.

Email på intern kontaktperson

inmo@eal.dk.

Intern beskrivelse af produktet

Interne synonymer/kaldenavne

Placering

Internt reference nummer

-

Krav om udarbejdelse af egen etiket

Nej

Dato for udarbejdelse af denne arbejdspladsbrugsanvisning

18-09-2017

Version

2.0

PUNKT 1: Identifikation af stoffet/blandingen og af selskabet/virksomheden

1.1. Produktidentifikator

Handelsnavn

jerntrichlorid

REACH registreringsnummer

-

Andre produktidentifikatorer

1.2. Relevante identificerede anvendelser for stoffet eller blandingen samt anvendelser, der frarådes

Relevante identificerede anvendelser for stoffet eller blandingen

Laboratorier

1.3. Nærmere oplysninger om leverandøren af sikkerhedsdatabladet

Firmanavn og adresse

Udarbejdet i henhold til Arbejdstilsynets bekendtgørelse nr. 292 af 26. april 2001 med senere ændringer

VWR
Transformervej 8
2730 Herlev
Tlf: 43 86 87 88
Fax: 43 86 87 90
e-mail: info@dk.vwr.com

1.4. Nødtelefon

Kontakt Giftlinien på tlf.nr.: 82 12 12 12 (åbent 24 timer i døgnet). Se punkt 4 om førstehjælp.

PUNKT 2: Fareidentifikation

2.1. Klassificering af stoffet eller blandingen

Acute Tox. 4; H302 + H312 + H332
Skin Irrit. 2; H315
Skin Sens. 1; H317
Eye Dam. 1; H318

2.2. Mærkningselementer

Farepiktogram

Signalord

Fare

Risiko m.v.

Farlig ved indtagelse, hudkontakt eller indånding. (H302 + H312 + H332)
Forårsager hudirritation. (H315)
Kan forårsage allergisk hudreaktion. (H317)
Forårsager alvorlig øjenskade. (H318)

Oplysningspligtige indholdsstoffer

jerntrichlorid. CAS nr.: 7705-08-0

Generelt

-

Forebyggelse

Undgå indånding af pulver. (P261).
Bær beskyttelseshandsker/beskyttelsestøj. (P280).
Ring omgående til en GIFTLINJEN/læge. (P310).
Ring til GIFTLINJEN/læge i tilfælde af ubehag. (P312).

Reaktion

VED KONTAKT MED ØJNENE: Skyl forsigtigt med vand i flere minutter.
Fjern eventuelle kontaktlinser, hvis dette kan gøres let. Fortsæt skylning.
(P305+P351+P338).

▼ Sikkerhed

Opbevaring

-

Bortskaffelse

Indholdet/beholderen bortskaffes i henhold til lokale affaldsregulativer.
(P501).

2.3. Andre farer

-

Anden mærkning

-

Udarbejdet i henhold til Arbejdstilsynets bekendtgørelse nr. 292 af 26. april 2001 med senere ændringer

Andet

-

VOC

-

PUNKT 3: Sammensætning af/oplysning om indholdsstoffer

3.1. Stoffer

NAVN:	jerntrichlorid
IDENTIFIKATIONSNUMRE:	CAS-nr: 7705-08-0 EF-nr: 231-729-4
INDHOLD:	95-100%
CLP KLASSIFICERING:	Acute Tox. 4, Skin Irrit. 2, Eye Dam. 1, Skin Sens. 1 H302, H315, H317, H318

(*) Den fulde ordlyd af H/R-sætningerne findes i punkt 16. Arbejdshygiejniske grænseværdier er nævnt i punkt 8, såfremt de er tilgængelige.

Andre oplysninger

ATEmix(inhale, vapour) = > 10 - 13,2
ATEmix(inhale, dust/mist) = 1,2 -
ATEmix(inhale, gas) = 3600 - 5400
ATEmix(Dermal) = > 1000 - 1320
ATEmix(oral) = 400 - 600
Eye Cat. 1 Sum = $\sum(Ci/S(G)CLi) = 26,6664 - 39,9996$
Skin Cat. 2 Sum = $\sum(Ci/S(G)CLi) = 8 - 12$

PUNKT 4: Førstehjælpsforanstaltninger

4.1. Beskrivelse af førstehjælpsforanstaltninger

Interne 1.hjælpsudøvere

Laboranter i forberedelsen, undervisere

Generelt

Ved uheld: Kontakt læge eller skadestue - medbring etiketten eller dette sikkerhedsdatablad. Lægen kan rette henvendelse til Arbejds- og miljømedicinsk klinik, Bispebjerg Hospital, tlf. 35 31 60 60. Ved vedvarende symptomer eller ved tvivl om den tilskadedekomnes tilstand skal der søges lægehjælp. Giv aldrig en bevidstløs person vand eller lignende.

Indånding

Bring den tilskadedekomne ud i frisk luft. Sørg for at den tilskadedekomne er under opsyn. Forebyg chok ved at holde den tilskadedekomne varm og i ro. Giv kunstigt åndedræt hvis åndedrættet ophører. Ved bevidstløshed; anbring den tilskadedekomne i aflåst sideleje. Tilkald ambulance.

Hudkontakt

Forurenede tøj og sko fjernes. Hud, der har været i kontakt med materialet vaskes grundigt med vand og sæbe. Hudrensning kan anvendes. Brug IKKE opløsningsmidler eller fortyndere.

Placering af nødbruker

Ved porcelænhåndvaske

Øjenkontakt

Fjern evt. kontaktlinser. Skyl straks øjnene med rigelige mængder vand (20-30 °C) indtil irritationen ophører og mindst i 15 minutter. Sørg for at skylle under øvre og nedre øjenlåg. Søg straks lægehjælp.

Udarbejdet i henhold til Arbejdstilsynets bekendtgørelse nr. 292 af 26. april 2001 med senere ændringer

Placering af øjenskyller

Ved laboratorievaske

Indtagelse

Ved indtagelse, kontakt omgående læge og medbring dette sikkerhedsdatablad eller etiketten fra materialet. Giv den tilskadekomne vand at drikke hvis vedkommende er ved bevidsthed. Forsøg IKKE at fremkalde opkastning, medmindre lægen anbefaler det. Sænk hovedet, således at opkast ikke vil løbe tilbage i munden og halsen. Forebyg chok ved at holde den tilskadekomne varm og i ro. Giv kunstigt åndedræt hvis åndedrættet ophører. Ved bevidstløshed; anbring den tilskadekomne i aflåst sideleje. Tilkald ambulance.

Forbrænding

Ikke anvendelig

4.2. Vigtigste symptomer og virkninger, både akutte og forsinkede

Sensibiliserende virkninger: Produktet indeholder stoffer som kan give allergisk reaktion ved hudkontakt. Allergireaktionen indtræffer typisk 12-72 timer efter udsættelse for allergenet og sker ved, at allergenet trænger ind i huden og reagerer med proteiner i det øverste hudlag. Kroppens immunsystem opfatter det kemisk ændrede protein som fremmedlegeme og vil forsøge at nedbryde det.

Irritative virkninger: Produktet indeholder stoffer som er lokalirriterende ved hud/øjenkontakt eller ved indånding. Kontakt med lokalirriterende stoffer kan resultere i, at kontaktområdet bliver mere udsat for optag af skadelige stoffer som fx allergener.

▼ 4.3. Angivelse af om øjeblikkelig lægehjælp og særlig behandling er nødvendig

VED eksponering eller mistanke om eksponering: Søg omgående lægehjælp.

Oplysning til lægen

Medbring denne arbejdspladsbrugsanvisning.

PUNKT 5: Brandbekæmpelse

5.1. Slukningsmidler

Anbefalet: alkoholbestandigt skum, kulsyre, pulvere, vandtåge.
Vandstråle bør ikke anvendes, da det kan sprede branden.

Placering af slukningsmateriel:

Ved indgang

5.2. Særlige farer i forbindelse med stoffet eller blandingen

Hvis produktet udsættes for høje temperaturer, fx i tilfælde af brand, kan der dannes farlige nedbrydningsprodukter. Disse er: Halogenerede forbindelser. Carbonoxider. Nogle metaloxider. Brand vil udvikle tæt sort røg. Udsættelse for nedbrydningsprodukter kan udgøre en sundhedsfare. Brandfolk bør anvende egnet beskyttelsesudstyr. Lukkede beholdere, der udsættes for ild, afkøles med vand. Lad ikke vand fra brandslukning løbe ud i kloaker og vandløb.

▼ 5.3. Anvisninger for brandmandskab

Ingen særlige krav.

PUNKT 6: Forholdsregler over for udslip ved uheld

6.1. Personlige sikkerhedsforanstaltninger, personlige værnemidler og nødprocedurer

Undgå direkte kontakt med spildt stof.

6.2. Miljøbeskyttelsesforanstaltninger

Ingen særlige krav.

Telefonnummer til lokale miljømyndigheder

65511800

6.3. Metoder og udstyr til inddæmning og oprensning

Udarbejdet i henhold til Arbejdstilsynets bekendtgørelse nr. 292 af 26. april 2001 med senere ændringer

Fugt det spildte med en vandforstøver ved risiko for støvdannelse ved opsamling. Rengøring foretages for så vidt muligt med rengøringsmidler. Opløsningsmidler bør undgås. Brug sand, kattegrus, savsmuld eller universalbindemiddel til opsamling af væsker.

Placering af hjælpemidler til spildopsamling

I skab udenfor kemi/app. Laboratoriet

▼ 6.4. Henvisning til andre punkter

Se punkt 13 "Bortskaffelse" om håndtering af affald. Se afsnittet om "Eksponeringskontrol/personlige værnemidler" for beskyttelsesforanstaltninger.

PUNKT 7: Håndtering og opbevaring

7.1. Forholdsregler for sikker håndtering

Rygning, indtagelse af mad og drikke er ikke tilladt i arbejdslokaler. Se afsnittet "Eksponeringskontrol/personlige værnemidler" for oplysning om personlig beskyttelse. Undgå direkte kontakt med produktet.

7.2. Betingelser for sikker opbevaring, herunder eventuel uforenelighed

Opbevares altid i beholdere af samme materiale som den originale. Åbnet emballage skal lukkes omhyggeligt og opbevares oprejst for at forebygge lækage.

Lagertemperatur

Stuetemperatur, 18 til 23°C (Opbevaring på lager, 3 - 8°C)

7.3. Særlige anvendelser

Produktet bør kun bruges til anvendelser beskrevet i punkt 1.2.

PUNKT 8: Eksponeringskontrol/personlige værnemidler

8.1. Kontrolparametre

Grænseværdier

Ingen indgående stoffer er listet på den danske grænseværdiliste.

DNEL / PNEC

Ingen data

8.2. Eksponeringskontrol

Ingen kontrol nødvendig under forudsætning af, at produktet anvendes normalt.

Generelle forholdsregler

Udvis alm. arbejdshygiejne.

Eksponeringsscenarier

Såfremt der findes et bilag til dette sikkerhedsdatablad, skal de her i angivne eksponeringsscenarier efterkommes.

Eksponeringsgrænse

Der forefindes ikke eksponeringsgrænser for indholdsstoffer i produktet.

Tekniske tiltag

Udvis almindelig forsigtighed ved brug af produktet. Undgå indånding af gas og støv.

Hygiejniske foranstaltninger

Ved hver pause i brug af produktet og ved arbejdets ophør skal eksponerede områder af kroppen afvaskes. Vask altid hænder, underarme og ansigt.

Foranstaltninger til begrænsning af eksponering af miljøet

Sørg for, at der ved arbejde med produktet forefindes opdæmningsmateriale i umiddelbar nærhed. Brug om mulig spildbakker under arbejdet.

Personligt værneudstyr

Udarbejdet i henhold til Arbejdstilsynets bekendtgørelse nr. 292 af 26. april 2001 med senere ændringer

Placering af værneudstyr:

I stinkskabsområde

Generelt

Anvend kun CE mærket værneudstyr.

Luftvejene

Anvendes i stinkskab

Hud og krop

Særligt arbejdstøj bør anvendes.

Hænder

Anbefalet: Nitrilgummi. Gennembrudstid: > 480 min. (Klasse 6)

Øjne

Brug beskyttelsesbriller med sideskjold.

PUNKT 9: Fysisk-kemiske egenskaber

▼ **9.1. Oplysninger om grundlæggende fysiske og kemiske egenskaber**

Fysisk tilstand	Pulver
Farve	Mørkegrøn
Lugt	Skarp
Lugttærskel (ppm)	Ingen data tilgængelige
pH	1
Viskositet	Ingen data tilgængelige
Massefylde (g/cm ³)	Ingen data tilgængelige
Dekomponeringstemperatur (°C)	Ingen data tilgængelige
Fordampningshastighed (n-butylacetat = 100)	Ingen data tilgængelige
Tilstandsændring og dampe	
Smeltepunkt (°C)	306
Kogepunkt (°C)	Ingen data tilgængelige
Damptryk	Ingen data tilgængelige
Data for brand- og eksplosionsfare	
Flammepunkt (°C)	Ingen data tilgængelige
Antændelighed (°C)	Ingen data tilgængelige
Selvantændelighed (°C)	Ingen data tilgængelige
Eksplosionsgrænser (Vol %)	Ingen data tilgængelige
Eksplosive egenskaber	Ingen data tilgængelige
Opløselighed	
Opløselighed i vand	Opløselig
n-octanol/vand koefficient	Ingen data tilgængelige
9.2. Andre oplysninger	
Opløselighed i fedt (g/L)	Ingen data tilgængelige

PUNKT 10: Stabilitet og reaktivitet

Udarbejdet i henhold til Arbejdstilsynets bekendtgørelse nr. 292 af 26. april 2001 med senere ændringer

10.1. Reaktivitet

Ingen data

10.2. Kemisk stabilitet

Produktet er stabilt under de betingelser, som er angivet i afsnittet "Håndtering og opbevaring".

10.3. Risiko for farlige reaktioner

Ingen særlige

10.4. Forhold, der skal undgås

Ingen særlige

10.5. Materialer, der skal undgås

Stærke syrer, stærke baser, stærke oxidationsmidler og stærke reduktionsmidler

▼ 10.6. Farlige nedbrydningsprodukter

Produktet nedbrydes ikke ved brug til anvendelser angivet i punkt 1.

PUNKT 11: Toksikologiske oplysninger

11.1. Oplysninger om toksikologiske virkninger

Akut toksicitet

Substans

Art

Test

Eksponeringsvej

Resultat

Ingen data tilgængelige

▼ Hudætsning/-irritation

Forårsager hudirritation.

Alvorlig øjensskade/øjenirritation

Forårsager alvorlig øjensskade.

Respiratorisk sensibilisering eller hudsensibilisering

Kan forårsage allergisk hudreaktion.

Kimcellemutagenicitet

Ingen data tilgængelige

Kræftfremkaldende egenskaber

Ingen data tilgængelige

Reproduktionstoksicitet

Ingen data tilgængelige

Enkel STOT-eksponering

Ingen data tilgængelige

Gentagne STOT-eksponeringer

Ingen data tilgængelige

Aspirationsfare

Ingen data tilgængelige

Langtidsvirkninger

Irritative virkninger: Produktet indeholder stoffer som er lokalirriterende ved hud/øjenkontakt eller ved indånding. Kontakt med lokalirriterende stoffer kan resultere i, at kontaktområdet bliver mere udsat for optag af skadelige stoffer som fx allergener.

PUNKT 12: Miljøoplysninger

12.1. Toksicitet

Substans

Art

Test

Testens varighed

Resultat

Ingen data tilgængelige

12.2. Persistens og nedbrydelighed

Substans

Nedbrydelighed i vandmiljøet

Test

Resultat

Udarbejdet i henhold til Arbejdstilsynets bekendtgørelse nr. 292 af 26. april 2001 med senere ændringer

Ingen data tilgængelige

12.3. Bioakkumuleringspotentiale

Substans

Potentiel bioakkumulerbar

LogPow

BCF

Ingen data tilgængelige

12.4. Mobilitet i jord

Ingen data

▼ 12.5. Resultater af PBT- og vPvB-vurdering

Dette stof er vurderet ikke at være et PBT- eller vPvB-stof.

12.6. Andre negative virkninger

Ingen særlige

PUNKT 13: Forhold vedrørende bortskaffelse

13.1. Metoder til affaldsbehandling

Produktet er omfattet af reglerne om farligt affald.

Affald

EAK-kode

Kemikalieaffaldsgruppe:

-

O

Særlig mærkning

-

Forurenet emballage

Emballager, med restindhold af produktet, bortskaffes efter samme betingelser som produktet.

Intern affaldshåndtering

I mærkede affaldsdunke placeret ved stinkskabe

PUNKT 14: Transportoplysninger

Ikke farligt gods i henhold til ADR, IATA og IMDG.

14.1 – 14.4

ADR/RID	UN-nummer	UN-forsendelsesbetegnelse	Transportfareklasse	Emballage grp.	Bemærkninger
-	-	-	-	-	-

IMDG	UN-no.	Proper Shipping Name	Class	PG*	EmS	MP**	Hazardous constituent
-	-	-	-	-	-	-	-

14.5. Miljøfarer

-

14.6. Særlige forsigtighedsregler for brugeren

-

14.7. Bulktransport i henhold til bilag II i MARPOL 73/78 og IBC-koden

Ingen data

Intern transport

(*) Packing group

(**) Marine pollutant

PUNKT 15: Oplysninger om regulering

15.1. Særlige bestemmelser/særlig lovgivning for stoffet eller blandingen med hensyn til sikkerhed, sundhed og miljø

Udarbejdet i henhold til Arbejdstilsynets bekendtgørelse nr. 292 af 26. april 2001 med senere ændringer

Anvendelsesbegrænsninger

Produktet må ikke anvendes erhvervmæssigt af unge under 18 år. Se Arbejdstilsynets bekendtgørelse nr. 239 af 6. april 2005 om unges arbejde for evt. undtagelser.

Gravide og ammende må ikke udsættes for påvirkninger fra produktet. Risikoen og muligheden for tekniske foranstaltninger eller indretning af arbejdsstedet til imødegåelse af sådanne påvirkninger skal derfor vurderes.

Krav om særlig uddannelse

-

Andet

-

15.2. Kemikaliesikkerhedsvurdering

Nej

PUNKT 16: Andre oplysninger

Kilder

Arbejdstilsynets bekendtgørelse nr. 301 af 13. maj 1993 om fastsættelse af kodenumre.

Bekendtgørelse nr. 21 af 16. januar 1996 af lov om kemiske stoffer og produkter.

Arbejdstilsynets bekendtgørelse nr. 292 af 26. april 2001 om arbejde med stoffer og materialer (kemiske agenser).

Bekendtgørelse nr. 559 af 04/07/2002 om særlige pligter for fremstillere, leverandører og importører mv. af stoffer og materialer efter lov om arbejdsmiljø.

Arbejdstilsynets bekendtgørelse nr. 239 af 6. april 2005 om unges arbejde.

Miljøstyrelsens bekendtgørelse nr. 1049 af 27. oktober 2005 om begrænsning af VOC.

Arbejdstilsynets bekendtgørelse nr. 507 af 17. maj 2011 med senere ændringer (om grænseværdier for stoffer og materialer)

EU forordningen 1907/2006 (REACH).

EU forordningen 1272/2008 (CLP).

Bekendtgørelse nr. 48 af 13/01/2010 om affald.

EU forordning 453/2010 (Opdatering til CLP).

Den fulde ordlyd af H/R-sætninger omtalt i afsnit 3

H302 - Farlig ved indtagelse.

H315 - Forårsager hudirritation.

H317 - Kan forårsage allergisk hudreaktion.

H318 - Forårsager alvorlig øjenskade.

Andre symboler omtalt i sektion 2

-

Andet

Ved klassificeringen af blandingen i henhold til forordningen (EF) nr. 1272/2008, er vurderingerne baseret på følgende:

Klassificeringen af blandingen for sundhedsfarer er baseret på beregningsmetoderne i CLP.

Klassificeringen af blandingen for hudætsning og alvorlige øjenskader sker på baggrund af pH-reglen.

Ændringer i forhold til sidste væsentlige revision (første ciffer i APB Version, se sektion 1) af denne arbejdspladsbrugsanvisning er markeret med en blå trekant.

Dato for sidste væsentlige ændring (Første ciffer i APB version)

28-02-2017

Dato for sidste mindre ændring (Sidste ciffer i APB version)

28-02-2017

Udarbejdet af:

INMO

Udarbejdet i henhold til Arbejdstilsynets bekendtgørelse nr. 292 af 26. april 2001 med senere ændringer

ALPHAOMEGA. Licens nr.:
www.chymeia.com